

Rentefod og løbetid er i forslaget fastsat således, at obligationerne skulle kunne afsættes til parikurs under de for tiden gældende forhold. Den effektive rente har i den senere tid ligget på ca. 11 pct., lige efter nytår med en nedadgående tendens, som næppe er udtryk for varige forandringer. Det forekommer ikke urealistisk at anslå den del af renten, som må forklæres som dækning af inflationsrisikoen, til ca. 5 pct., og en effektiv realrente på 6 pct. skulle herefter kunne tilfredsstille markedets egentlige rentekrav. De værdifaste statsobligationer, der selvsagt skal indgå i kapitalmarkedet på sædvanlig måde, vil utvivlsomt blive solgt til varierende kurser, men disse vil efter forslagsstillernes skøn svinge omkring pari, således at det samlede provenu vil blive lig med det samlede pålydende. Hvis kurserne skulle tendere til at synke varigt under pari, vil det være muligt for staten enten at begrænse obligationsudstedelsen eller at dække det deficit, der opstår i den samlede fonds-obligationsmassebalance, gennem almindelige statsmidler.

Usikkerheden om den fremtidige renteutvikling har gjort det naturligt at lade den foreslåede ordning begrænse til to finansår. Obligationsudstedelsen i følgende år kan derfor ske på vilkår, der tilpasses renteutviklingen og den økonomiske situation.

Det tilføjes, at andre af de forslag, som er eller vil blive fremsat af forslagsstillerne, vil medføre en vis stimulering af obligationsmarkedet, bl. a. ved at forsikringsselskaber m. v. i større omfang skal anbringe deres midler i obligationer, og ved at visse spekulationsbetonede anbringelser af penge i fast ejendom søges hindret. Hertil kommer, at den pensionsfond, der vil blive foreslået, tænkes anbragt i værdifaste statsobligationer, og at det vil være rimeligt at gennemføre noget tilsvarende for ATP-fonden, hvis denne opretholdes som en selvstændig fond.

De værdifaste obligationer vil desuden virke

tiltrækkende på den private opsparing. Uanset at der i dagens situation kan opnås forholdsvis høje renteindtægter, synes den højst reelle udsigt til fald i pengeværdien, som enhver sparer må tage i betragtning, at hæmme opsparingslysten — og omvendt at fremme tilbøjeligheden til at lånefinansiere forbruget, ikke mindst af de såkaldte varige forbrugsgoder. Investering i værdifaste obligationer vil frembyde en hidtil ukendt sikkerhed for, at de opsparedede midlers realværdi fastholdes, og man må forvente, at dette stimulerer den private opsparing. Det kunne desuden overvejes, om der kunne gives visse, fortrinsvis ikke-økonomiske, fordele til personer, der foretog boligopsparing ved køb af værdifaste obligationer.

Bemærkninger til de enkelte paragraffer.

Til § 1, stk. 2.

Bestemmelsen skal understrege, at bemyndigelsen ikke uden videre giver adgang til udstedelse af værdifaste obligationer til dækning af statens almindelige udgifter.

Til § 2.

De usædvanlige obligationsstørrelser er anset praktiske i tilfælde, hvor pensionsfonden eller større pengeinstitutter anbringer midler i disse obligationer.

Den helårlige renteudbetaling skal tjene til at forenkle indeksreguleringen.

Mens det kan påregnes, at renterne på de lån, der ydes af finansieringsfonden for boligbyggeri og af Danske Erhvervs Investeringsfond, plus udbyttet af egentlige erhvervsinvesteringer, til enhver tid kan dække udgifterne ved obligationernes forrentning, vil udtrækningen af obligationer i de første år næppe fuldt ud blive modsvaret af afdrag på ydede lån. Skønsmæssigt vil de beløb, der kan blive tale om, dog ikke noget år overstige ca. 250 mill. kr.